

În aprilie, vestea că Nuharoo a leșinat făcu înconjurul Orașului Interzis.

— Majestatea Sa se simte rău de săptămâna trecută, îmi raportă eunucul-șef al lui Nuharoo. Gâtul lui slăbănog era scos înainte, făcându-l să arate ca un dovlecel prea copt, care atârnă de un vrej. Nu avea poftă de mâncare. S-a dus la culcare înainte ca noi să apucăm să-i încălzim așternuturile. A doua zi a vrut neapărat să se dea jos din pat, dar nu a putut. Am ajutat-o să se îmbrace și am băgat de seamă că hainele îi erau umede de la transpirația rece. Și-a lăsat greutatea pe umerii mei, cât i-am aranjat noi părul și am machiat-o. A ajuns la Sala Hranei Spirituale cu palanchinul, dar și-a pierdut cunoștința înainte ca audiența să înceapă.

— De ce nu l-ai anunțat pe doctorul Sun Pao-tien mai repede?

— Nu m-a lăsat Majestatea Sa, a răspuns eunucul.

Sun Pao-tien a pășit înainte, raportând:

— Era patru după-amiaza și i-am dat Majestății Sale un medicament care să-i înlăture indispoziția.

— Ce are? am întrebat.

— Încă nu știm cu certitudine. Poate fi de la ficat sau poate fi gripă.

— Majestatea Sa a ținut să păstrăm secretul cu privire la starea sa, m-a informat eunucul-șef. După cinci zile, i-a alungat pe doctori.

Stăpâna a mai avut o criză azi-noapte. S-a făcut ghem la pământ. Ochii i s-au dat peste cap și a făcut spume la gură. Până să ajungă doctorii, Majestatea Sa a pierdut controlul trupului său. Trebuie să mă plâng de doctorul Sun Pao-tien, care nu a fost de ajutor.

— Eunucii îmi tot rostogoleau pacienta dintr-o parte în alta, de parcă era un acrobat, protestă doctorul.

— Era singura metodă prin care puteam să o ținem uscată!

— Pacienta mea avea un atac de apoplexie! Și-a pierdut răbdarea blândul doctor.

— Ar fi trebuit să mergem mai întâi la preotul de la templu, se bătea eunucul cu pumnii în cap. Se știe că rugăciunile lui îi fac pe morți să se ridice și să umble.

I-am cerut eunucului să înceteze, rugându-l pe doctorul Sun Pao-tien să continue.

— Eu și colegul meu am descoperit că Majestatea Sa avea respirația împiedicată de flegmă. Încercam o modalitate de a i-o aspira.

— Fără nici un rezultat! Țipară toți eunucii la unison.

Am vrut să știu de ce nu am fost informată.

— Stăpâna mea nu voia să afle Curtea, și mai ales dumneavoastră. Credea că o să se facă bine în cel mai scurt timp.

— Ai vreo dovadă în acest sens?

— Iată! Eunucul se scotoci prin buzunare și scoase o hârtie mototolită. Stăpâna a semnat instrucțiunile. La nasul eunucului se strânseră lacrimi și mucii care începeau să picure. Data trecută și-a revenit în mod miraculos. Ne-am gândit că o să-și revină și după criza asta.

— *Data trecută?* Ce vrei să zici? I s-a mai întâmplat?

— Da. Prima oară s-a întâmplat când stăpâna avea douăzeci și șase de ani, iar apoi, din

nou, când avea treizeci și trei. De data asta, mă tem că nu va supraviețui.

Când am intrat în grabă în palatul lui Nuharoo, se auzeau plânsete de peste tot. Curtea era înțesată cu oameni. Când m-au văzut, s-au dat numaidecât la o parte ca să trec. Ajungând lângă patul lui Nuharoo, am găsit-o îngropată, practic, în gardenii proaspăt tăiate. Lângă ea se afla doctorul Sun Pao-tien.

Eram uimită peste poate de cât de mult o schimbase boala. Avea sprâncenele împreunate într-un nod și gura lăsată într-o parte. Respirația ei era greoaie și din gât îi ieșea un suierat.

— Luați florile de aici, am poruncit, însă nici un slujitor nu s-a clintit. Cum să poată respira cu toate florile astea care îi apasă pieptul?

Eunucii s-au lăsat la pământ:

— Așa a dorit Majestatea Sa.

— Nuharoo, am șoptit.

— Nu vă poate auzi, îmi spuse doctorul.

— Cum se poate așa ceva? Ani de zile nu a fost bolnavă nici măcar o zi!

— Îndatoririle sale la Curte au epuizat-o, îmi explică doctorul. S-ar putea să nu apuce dimineața.

După câteva minute, Nuharoo a deschis ochii:

— Ai venit la timp, Yehonala. Apuc să îmi iau rămas-bun.

— Prostii, Nuharoo.

M-am aplecat spre ea. Când i-am atins umărul alb și slab, am simțit cum mă podidesc lacrimile.

— Să mă îngropați cu gardeniile mele. Curtea o să vrea să mă îngroape după voia sa. Asigură-te că ei nu vor trece peste voința mea în moarte.

— O să fie cum zici tu, Nuharoo. Dar nu o să mori.

— Cum vreau eu e singura modalitate, Yehonala.

— O, draga mea Nuharoo, mi-ai promis că nu o să te obosești din cale-afară.

— Nu am făcut-o. A închis ochii și un eunuc i-a șters fața cu un prosop. Nu am renunțat pentru că nu voiam să mă fac de râs.

— Ce era de râs în asta?

— Am vrut să demonstrez că... sunt la fel de bună ca tine.

— Dar ești, Nuharoo.

— Asta-i o minciună gogonată, Yehonala. Ești fericită că nu o să-ți mai stau în cale de-acum.

— Te rog, Nuharoo...

— Poți să le poruncești eunucilor să-și lase măturile deoparte.

— Despre ce vorbești acolo?

— Poți să lași să se strângă pe alei frunzele care cad, să le faci grămezi cât de înalte vrei prin curți. La naiba cu petele de pe marmură. O ascultam și plângeam. Buddha e de cealaltă parte, mă așteaptă.

— Nuharoo...

Și-a ridicat mâna.

— Încetează, Yehonala. Moartea e urâtă, iar eu am pierdut totul.

Avea mâna rece, iar degetele-i erau precum un mănunchi de bețișoare.

— Mai e și onoarea, Nuharoo.

— Crezi că-mi mai pasă.

— Ai strâns virtute din belșug, Nuharoo. Viața ta viitoare va fi splendidă.

— Am trăit între zidurile astea... Vocea ei se înmuiase: Doar vânturile încărcate cu praf din deșert pătrundeau... Și-a întors încet fața către tavan: Trei kilometri și jumătate de ziduri

și două sute cincizeci de acri împrejmuiți au alcătuit lumea ta și a mea, Yehonala. Nu o să-ți spun Orhideea. Mi-am promis asta.

— Sigur că nu, Nuharoo.

— Gata cu repetițiile protocolului... cu comedia fără sfârșit a manierelor... A făcut o pauză să-și tragă răsuflarea. Numai o ureche exersată ar putea desluși adevăratul înțeles al unui cuvânt înfășurat în filigran... ideea ascunsă în chihlimbar.

— O, da, împărăteasă Nuharoo.

După o jumătate de oră, Nuharoo a poruncit să fie lăsată singură cu mine. Când încăperea s-a golit, am tras două perne groase mai aproape și am sprijinit-o de ele. Avea gâtul, părul și roba de corp ude learcă de transpirație.

— Mă ierți? începu ea.

— Pentru ce?

— Pentru că... l-am făcut pe Hsien Feng să plece din patul tău.

Am întrebat-o dacă se referă la concubinele pe care le-a adus ea ca să-l seducă pe Hsien Feng pe durata sarcinii mele. A aprobat din cap, însă eu i-am spus să nu-și facă griji:

— Era doar o chestiune de timp până când Hsien Feng mă părăsea.

— Voi fi pedepsită în viața viitoare dacă nu mă ierți, doamnă Yehonala.

— Bine, Nuharoo, te iert.

— De asemenea, am pus la cale să pierzi sarcina.

Nu se mai oprea.

— Am știut asta. Dar nu ai reușit.

Din colțul ochilor i se prelingea o lacrimă:

— Ești bună, Yehonala.

— Gata, Nuharoo, te rog.

— Dar mai am lucruri pe care aș vrea să le mărturisesc.

- Nu vreau să le aud.
 - Trebuie să o fac, Yehonala.
 - Măine, Nuharoo.
 - S-ar putea să... nu mai am ocazia.
 - Îți promit că vin mâine-dimineață.
- Totuși, ea era hotărâtă să continue:

— Eu... am dat permisiunea pentru omorârea lui An-te-hai. Deși vocea ei abia se auzea, am simțit cum mă lovește. Spune-mi că mă urăști, Yehonala. Așa era, o uram, dar nu-i puteam spune asta. Îi tremurau buzele: Am nevoie să plec cu conștiința împăcată.

Mă strângea de degete, în vreme ce pe chipul ei se oglindeau tristețea și neajutorarea. Gura ei se deschidea și se închidea precum cea a unui pește aflat pe uscat:

- Oferă-mi mila ta, Yehonala.

Nu eram sigură că aveam dreptul să o iert. Mi-am tras mâna dintre palmele ei.

— Odihnește-te un pic, Nuharoo. Ne vedem mâine.

Adunându-și toată puterea, mi-a strigat:

- Plecarea mea e fără întoarcere!

M-am tras deoparte și m-am îndreptat spre ușă.

— Tu ți-ai dorit dispariția mea, doamnă Yehonala, știu că ai dorit-o.

M-am oprit și m-am întors spre ea:

— Da, dar m-am răzgândit. N-am fost noi cele mai bune parteneri, dar nu-mi pot închipui cum ar fi să nu am deloc o parteneră. M-am obișnuit cu tine. Ești demonul cel mai al naibii de afurisit pe care-l cunosc!

Un zâmbet ușor a brăzdat fața lui Nuharoo, care a șoptit slab:

- Te urăsc, Yehonala.

În dimineața următoare, Nuharoo a murit. Avea patruzeci și patru de ani. Ultimele cuvinte